

УДК 343.9

С. Ю. Лукашевич,

канд. юрид. наук, доцент кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;

Н. С. Шевченко,

аспірантка кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

КРИМІНОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПРОТИ ДОВКІЛЛЯ

Піддано кримінологічному аналізу кримінальні правопорушення проти довкілля. На підставі вивчення статистичної інформації Генеральної прокуратури України, що міститься в Єдиних звітах про кримінальні правопорушення за 2013-2020 р. (Форма № 1: затв. наказом ГПУ від 23.10.2012 за погодженням з Деркомстатом України) та інших джерел емпіричної інформації зроблено висновок про те, що існує певна тенденція до зростання рівня кримінальних правопорушень проти довкілля на тлі загального зниження рівня злочинності в Україні. Виділено структурні елементи та динаміку кримінальних правопорушень проти довкілля. Наголошено, що кримінальні правопорушення проти довкілля є серйозною проблемою в сучасному суспільстві. На основі розглянутого матеріалу автори роблять висновок про тенденцію до невпинного зростання кількості кримінальних правопорушень проти довкілля та необхідність рішучої боротьби з цим явищем. Автори наголошують на проблемі латентності злочинів у досліджуваній сфері.

Ключові слова: кримінологія, кримінологічний аналіз, злочинність, екологічна злочинність, динаміка злочинності, структура злочинності, рівень злочинності, кримінальні правопорушення, кримінальні правопорушення проти довкілля, статистичні дані.

Постановка проблеми. Одними з найбільш небезпечних кримінальних правопорушень, що зазвичай торкаються не окремої людини, а невизначеного кола осіб є кримінальні правопорушення проти довкілля. Саме вони створюють реальну загрозу біологічним основам існування людства та зачіпають основи національної безпеки. Шкода, що заподіюється окремим елементам

довкілля, проявляється у небезпечних змінах оточуючого середовища. Такі кримінальні правопорушення отримали в кримінологічній науці узагальнену назву «екологічна злочинність».

Одним з найбільш важливих завдань нашого суспільства є охорона навколишнього природного середовища, в тому числі й запобігання кримінальним правопорушенням в цій царині. Підставою розроблення нових та удосконалення існуючих заходів запобігання екологічним злочинам є їх ґрунтовний кримінологічний аналіз.

Аналіз досліджень і публікацій з цієї теми. В правовій літературі різним аспектам, пов'язаним з явищем, що досліджується присвячені роботи багатьох вчених. Так, наприклад, А. П. Гетьман та В. А. Зуєв у своїй роботі «Екологічне право: роздуми про його витоки та перспективи розвитку» (2017) зазначали, що існує нагальна потреба «екологізації» законодавства щодо охорони та використання природних (екологічних) об'єктів, забезпечення пріоритету норм і принципів екологічного законодавства, їх інтеграцію й систематизацію. Тільки за цих умов варто очікувати того, що Україна буде активніше просуватись на шляху до сталого розвитку¹. В підручнику з кримінології за редакцією В. В. Голіни, Б. М. Головкина (2014) зазначається, що сучасну екологічну ситуацію в Україні можна охарактеризувати як кризову, яка складалась протягом тривалого часу через нехтування об'єктивними природними чинниками, неконтрольоване, нераціональне використання природних ресурсів, істотну деформацію екологічної свідомості суспільства². Ця думка отримала свого логічного продовження в підручнику по кримінології за загальною редакцією Б. М. Головкина (2020), де зазначається, що глобальна екологічна криза фактично стала сукупним результатом неефективної системи державного управління у сфері охорони навколишнього природного се-

¹ Гетьман А. П., Зуєв В. А. Екологічне право: роздуми про його витоки та перспективи розвитку. *Проблеми законності*. 2017. Вип. 137. С. 87.

² Кримінологія: підручник / за ред. В. В. Голіни, Б. М. Головкина. Харків: Право. 2014. С. 233.

редовища в різних країнах світу та відсутності дієвої системи протидії правопорушенням у сфері екології, серед яких центральне місце займають екологічні злочини³. У курсі кримінології (2001) за загальною редакцією О. М. Джужи екологічна злочинність визначається як сукупність злочинів, що посягають на екологічну безпеку, а також опосередковано на життя і здоров'я людей⁴. Так, Т. В. Корнякова в своїй дисертації «Кримінологічні засади запобігання органами прокуратури злочинам проти довкілля» (2011) вказує, що екологічна злочинність – це суспільно небезпечне явище, нерационального, деструктивного людського ставлення до навколишнього природного середовища, яке виявляється у вигляді множинності злочинних проявів проти довкілля, що створюють загрозу сталості екологічних правовідносин, цілісності фізичних і біологічних умов безпеки життєдіяльності людей і екосистем⁵.

Мета дослідження – кримінологічний аналіз кримінальних правопорушень проти довкілля.

Виклад основного матеріалу. Методологічним призначенням категорії «стан злочинності» у кримінології є створення інформаційно-описової моделі явища. Використання цього поняття найчастіше пов'язується з оцінкою розмірів явища у соціальній дійсності, інтенсивністю поширення, контингентом злочинців, характеристикою структури, аналізом динаміки за визначений період пізнання⁶.

Одним з основних показників злочинності є її рівень. Під ним розуміють кількісну характеристику, яка являє собою абсолютну кількість зареєст-

³ Кримінологія: підручник / за заг. ред. Б. М. Головкина. Харків: Право, 2020. С. 279.

⁴ Курс кримінології. Особлива частина: підручник: у 2 кн. / за заг. ред. О. М. Джужи. Київ: Юрінком Інтер, 2001. Кн. 2. С. 151.

⁵ Корнякова Т. В. Кримінологічні засади запобігання органами прокуратури злочинам проти довкілля: дис...д-ра юр. наук. Харків, 2011. С. 161.

⁶ Злочинність у паливно-енергетичній сфері України: кримінологічна характеристика та запобігання: монографія / за заг. ред. Б. М. Головкина. Харків: Право, 2013. С. 45.

рованих злочинів та осіб, що їх вчинили, на певній території за конкретний проміжок часу.

Крім того, елементом, що характеризує злочинність є її структура, тобто питома вага й співвідношення різних видів злочинів у загальному їхньому числі за певний період часу на певній території. Від того, якою є структура злочинності, повинно залежати й визначення головних напрямків боротьби з нею.

Кримінологічна структура злочинності будується залежно від цілісної структуризації, головним компонентом якої є наближення дослідника до виявлення об'єктів запобіжного впливу. Тому для такої структури характерними є як науково-стандартні, так і практично значущі для реалізації тієї чи іншої стратегії запобігання злочинності ознаки. Вочевидь, інформація для побудови цього виду структури злочинності отримується шляхом узагальнення офіційних статистичних даних, а також на підставі проведених кримінологічних досліджень⁷.

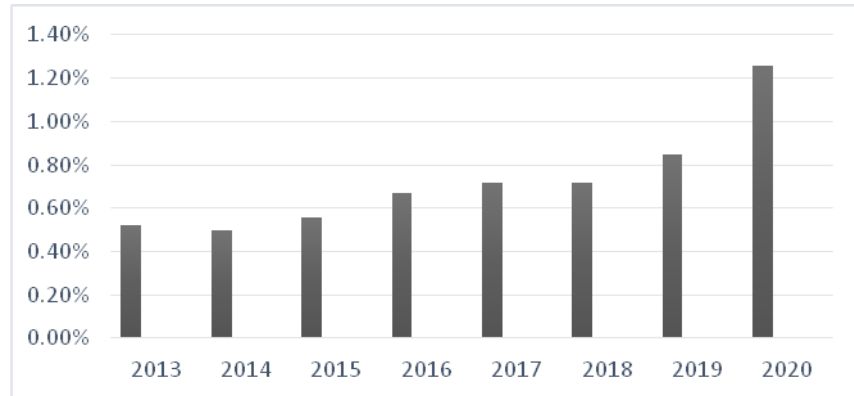
Свого часу А. Кетле припустив, що ґрунтуючись на даних попередніх років, можна розрахувати, скільки злочинів буде вчинено в наступні роки, їх структуру, демографічну характеристику злочинців тощо⁸.

Середньорічний показник реєстрації кримінальних правопорушень проти довілля на території України за 2013–2020 роки становить 0,73% від загальної кількості облікованих кримінальних правопорушень. Щорічні показники: 2013 р. – 0,52%, 2014 р. – 0,5%, 2015 р. – 0,56%, 2016 р. – 0,67%, 2017 р. – 0,72%, 2018 р. – 0,72%, 2019 р. – 0,85%, 2020 р. – 1,26% (схема 1). Отже, спостерігається систематичне зростання кількості таких злочинів (з 0,52% у 2013 р. до 1,26% у 2020 р.).

⁷ Голіна В. В., Шрамко С. С. Комплексна структура злочинності – основа вдосконалення запобіжної діяльності. *Питання боротьби зі злочинністю*. 2018. Вип. 36. С. 14-15.

⁸ Каньгин В. И. Становление и развитие уголовно-статистического учета: исторические аспекты. *Вестник Нижегородского университета им. Н. И. Лобачевского. Серия: Право*. 2003. № 1. С. 141.

Схема 1

Структура кримінальних правопорушень проти довкілля, вставлених розділом VIII Особливої частини КК «Кримінальні правопорушення проти довкілля» має свою специфіку та включає в себе 22 статті, які умовно поділяються на 3 групи: 1) кримінальні правопорушення, що посягають на екологічну безпеку, 2) кримінальні правопорушення у сфері охорони і використання земель, надр, атмосферного повітря і водних ресурсів та 3) кримінальні правопорушення у сфері використання та охорони рослинного і тваринного світу. Найбільше кримінальних правопорушень обліковано по 3 групі, що включає в себе 8 статей (ст. 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252 КК). Зокрема, протягом 2013-2020 р. було зареєстровано 20293 кримінальних правопорушень у сфері використання та охорони рослинного і тваринного світу, що складає 71,7% від усіх кримінальних правопорушень проти довкілля. Значно менше обліковано кримінальних правопорушень 2 групи, яка включає в себе 10 статей (ст. 239, 239¹, 239², 240, 240¹, 241, 242, 243, 244, 254 КК). За цей період правоохоронними органами було зареєстровано 7594 кримінальних правопорушення у сфері охорони і використання земель, надр, атмосферного повітря і водних ресурсів, що складає 26,8% кримінальних правопорушень в цій царині. Найменш чисельною є 1 група, що включає в себе 4 статті (ст. 236,

237, 238, 253 КК). У 2013-2020 р. було виявлено 212 кримінальних правопорушень, що посягають на екологічну безпеку – 0,7% злочинів в цій сфері.

Усього за 2013-2020 р. на території України було обліковано 28290 кримінальних правопорушень проти довкілля. Звертає увагу той факт, що протягом вказаного періоду не було зафіксовано факту проведення вибухових робіт з порушенням правил охорони рибних запасів (ст. 250 КК). Найменшу кількість разів було обліковано: 1) порушення законодавства про континентальний шельф України (ст. 244 КК) – 2 випадки (0,01%); 2) проектування чи експлуатація споруд без систем захисту довкілля (ст. 253 КК) – 10 випадків (0,04%); 3) невжиття заходів щодо ліквідації наслідків екологічного забруднення (ст. 237 КК) – 11 випадків (0,04%); 4) приховування або перекручення відомостей про екологічний стан або захворюваність населення (ст. 238 КК) – 19 випадків (0,07%).

Найбільш розповсюдженими кримінальними правопорушеннями проти довкілля були: 1) незаконна порубка або незаконне перевезення, зберігання, збут лісу (ст. 246 КК) – 14680 фактів (51,89%), тобто, можна казати, що це кожне друге кримінальне правопорушення проти довкілля; 2) незаконне зайняття рибним, звіриним або іншим водним добувним промислом (ст. 249 КК) – 4858 фактів, (17,17%); 3) порушення правил охорони або використання надр (ст. 240 КК) – 4251 факт (15,03%).

Певне уявлення про структуру злочинності також можливо отримати з урахуванням ступеня тяжкості кримінальних правопорушень, що були вчинені. Так, за 2013–2020 р. було обліковано 17727 злочинних посягань середньої тяжкості (нетяжких злочинів) (66,8%); 8118 невеликої тяжкості та кримінальних проступків (30,59%); 674 тяжких (2,54%); 17 особливо тяжких (0,06%). Отже, здебільшого вчиняються злочини середньої тяжкості (нетяжкі злочини), а також злочини невеликої тяжкості (кримінальні проступки).

Динаміка досліджуваних кримінальних правопорушень має такий вигляд: 2013 р. – 563560, 2014 р. – 529139, 2015 р. – 565182, 2016 р. – 592604,

2017 р. – 523911, 2018 р. – 487133, 2019 р. – 444130, 2020 р. – 360622 (схема 2).

Схема 2

При цьому було зареєстровано 28290 кримінальних правопорушень проти довкілля, а середньорічний показник становить 3536 випадків. Щорічний же показник дорівнював: 2013 р. – 2923, 2014 р. – 2624, 2015 р. – 3181, 2016 р. – 3941, 2017 р. – 3765, 2018 р. – 3529, 2019 р. – 3769, 2020 р. – 4558 (схема 3). Таким чином, незважаючи на загальну тенденцію до зниження рівня зареєстрованих злочинів спостерігається зростання рівня зареєстрованих злочинів проти довкілля.

Схема 3

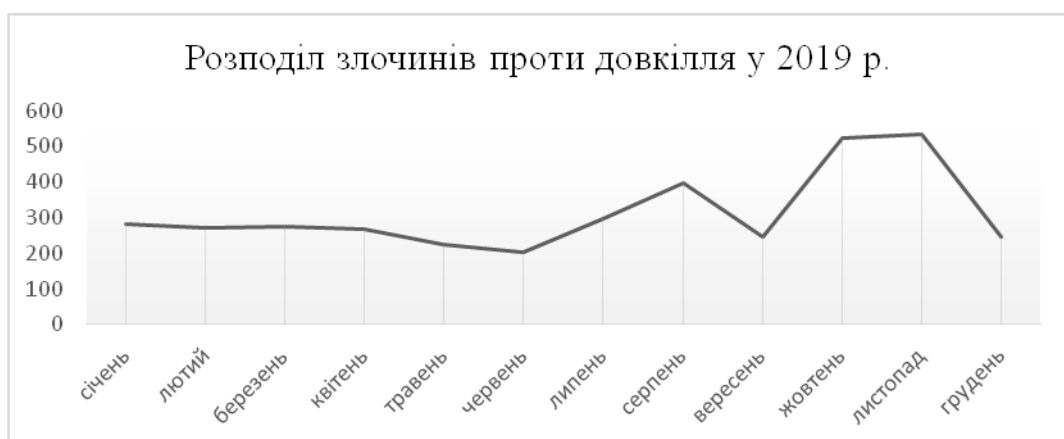

Уваги заслуговують дані про час, зокрема пору року, вчинення кримінальних правопорушень проти довкілля. В багатьох випадках вони є триваю-

чими або продовжуваними. У зв'язку з чим існує можливість їх виявлення не одразу, а лише згодом.

Проаналізувавши статистичні дані щодо кількості зареєстрованих кримінальних правопорушень в цій царині у 2019 р. робимо висновок, що вони розподілені по більшості місяців року майже рівномірно, але з певними особливостями. Так, усього за 2019 р. було зареєстровано 3769 кримінальних правопорушень проти довкілля. У січні було виявлено 281 (7,5%), у лютому – 272 (7,2%), у березні – 276 (7,3%), у квітні – 269 (7,1%), у травні – 225 (6%), у червні – 201 (5,3%), у липні – 296 (7,9%), у серпні – 398 (10,6%), у вересні – 246 (6,5%), у жовтні – 525 (13,9%), у листопаді – 534 (14,2%), у грудні – 246 (6,5%) (схема 4). Отже, найбільш криміногенними виявились саме жовтень-листопад, коли їх кількість збільшилась майже в 2 рази. Такий приріст злочинності пояснюється суттєвим зростанням кількості вчинених у жовтні-листопаді кримінальних правопорушень, пов'язаних із незаконною порубкою або незаконним перевезенням, зберіганням, збутом лісу (ст. 246 КК). Узагальнивши, доходимо висновку, що 34,6% злочинів вчинені восени, 23,7% - влітку, 21,2% - взимку, 20,4% - навесні.

Схема 4

Отже, спостерігається сезонність деяких видів злочинних посягань. Наприклад, 269 кримінальних правопорушень, передбачених ст. 249 КК (43,5%) – незаконне зайняття рибним, звіриним або іншим водним добувним

промислом було вчинено протягом квітня-травня, а у грудні їх було лише 4 (0,6%). Натомість незаконна порубка або незаконне перевезення, зберігання, збуту лісу (ст. 246 КК) вчиняється здебільшого у жовтні-листопаді – 697 фактів, а у травні - лише 9 (0,5%).

Дещо відрізняється динаміка рівня та питомої ваги певних видів кримінальних правопорушень проти довкілля. Середньорічний показник злочинів у сфері використання та охорони рослинного та тваринного світу - 2537 злочинів. Щорічні показники становили: 2013 р. – 1951 (66,7%), 2014 р. – 1741 (66,3%), 2015 р. – 2015 (63,3%), 2016 р. – 2909 (73,8), 2017 р. – 2941(78,1%), 2018 р. – 2725 (77,2%), 2019 р. – 2683 (71,2%), 2020 р. – 3328 (73%) (схема 5). Таким чином, спостерігається зростання рівня злочинності даного виду.

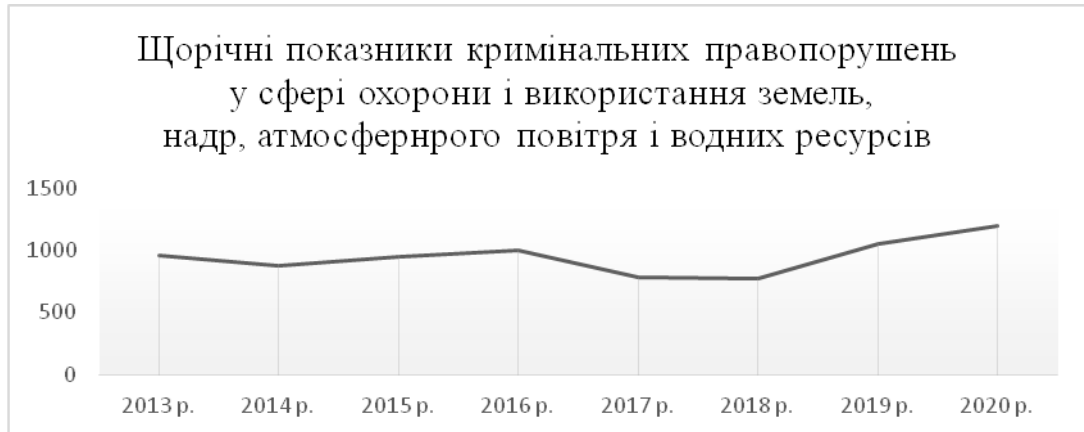
Схема 5

Натомість середньорічний показник кримінальних правопорушень у сфері охорони та використання земель, надр, атмосферного повітря і водних ресурсів складає 950 кримінальних правопорушень. Щорічні показники становили: 2013 р. – 961 (32,9%), 2014 р. – 879 (33,5%), 2015 р. – 948 (29,8%), 2016 р. – 1004 (25,5%), 2017 р. – 783 (20,8%), 2018 р. – 774 (21,9%), 2019 р. – 1051 (27,9%), 2020 р. – 1194 (26,2%) (схема 6). Незважаючи на те, що кількість злочинів в цій сфері зросла (з 961 у 2013 р. до 1194 у 2020 р.), їх співвідношення з іншими злочинами проти довкілля зменшилось (з 32,9% у

2013 р. до 26,2% у 2020 р.). Загалом, динаміка цього виду кримінальних правопорушень є не дуже виразною та має відносно незначні коливання.

Схема 6

Щодо кримінальних правопорушень, що посягають на екологічну безпеку слід зазначити, що їх середньорічний показник становить 27 одиниць. Спостерігається суттєве коливання щорічних показників: 2013 р. – 11 (0,4%), 2014 р. – 4 (0,2%), 2015 р. – 23 (0,7%), 2016 р. – 28 (0,7%), 2017 р. – 41 (1,1%), 2018 р. – 30 (0,9%), 2019 р. – 35 (0,9%), 2020 р. – 40 (0,9%) (схема 7). В цьому випадку найбільш яскраво простежується значний приріст кількості.

Схема 7

Окремої уваги заслуговує вивчення динаміки окремих складів кримінальних правопорушень. Динаміка найбільш розповсюдженого кримінального правопорушення проти довкілля – незаконної порубки або незаконного перевезення, зберігання, збуту лісу (ст. 246 КК) зазнала таких змін: 2013 р. – 982, 2014 р. – 1030, 2015 р. – 1487, 2016 р. – 2313, 2017 р. – 2276, 2018 р. – 2088, 2019 р. – 1961, 2020 р. – 2553 (схема 8). Тобто графічне відображення цієї динаміки дуже схоже на динаміку злочинів проти довкілля взагалі.

У перебігу дослідження було приділено увагу динаміці забруднення атмосферного повітря (ст. 241 КК). Середньорічний показник дорівнює 66 посягань. Щорічні показники: 2013 р. – 34, 2014 р. – 31, 2015 р. – 51, 2016 р. – 96, 2017 р. – 70, 2018 р. – 90, 2019 р. – 86, 2020 р. – 70 (схема 8). Тобто, спостерігається значне зростання рівня забруднення атмосферного повітря більш ніж в 2 рази. При цьому спостерігається нерівномірність показників протягом періоду, що досліджується. Так, максимум припадає на 2016 р., коли було зафіксовано на 26 таких посягань більше, ніж у 2020 р.

Схема 8

Висновки. Емпіричне дослідження кримінальних правопорушень проти довкілля дає підстави стверджувати, що на теперішній час вони займають відносно невелику частку від загальної кількості облікованих кримінальних правопорушень та становлять 0,52%-1,26%. Крім того, статис-

тичні дані ілюструють певну нерівномірність щодо кількості вчинення окремих суспільно небезпечних діянь, передбачених розділом VIII Особливої частини КК «Кримінальні правопорушення проти довкілля». Існують склади кримінальних правопорушень, які протягом періоду, що піддавався аналізу не були зафіксовані жодного разу або були лише одиничні випадки. В той же час, деякі інші кримінальні правопорушення фіксуються дуже часто, наприклад незаконна порубка або незаконне перевезення, зберігання, збуту лісу (ст. 246 КК) складає майже 50%. Виявилась також тенденція до зростання рівня екологічної злочинності на тлі загального зниження рівня злочинності в країні, зокрема злочинів, пов'язаних із забрудненням атмосферного повітря. Окремої уваги потребує проблема латентності в досліджуваній сфері суспільних відносин, що може стати предметом самостійного дослідження.

Список використаних джерел

1. Гетьман А. П., Зуєв В. А. Екологічне право: роздуми про його витоки та перспективи розвитку. *Проблеми законності*. 2017. Вип. 137. С. 75–91.
2. Голіна В. В., Шрамко С. С. Комплексна структура злочинності – основа вдосконалення запобіжної діяльності. *Питання боротьби зі злочинністю*. 2018. Вип. 36. С. 9-22.
3. Звітність. Єдиний звіт про кримінальні правопорушення за січень-грудень 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020 роки. Форма № 1: затв. наказом ГПУ від 23.10.2012 за погодженням з Деркомстатом України. URL: https://old.gp.gov.ua/ua/stst2011.html?dir_id=114140&libid=100820&c=edit&c=
4. Злочинність у паливно-енергетичній сфері України: кримінологічна характеристика та запобігання: монографія / за заг. ред. Б. М. Головкина. Харків: Право, 2013. 248 с.
5. Каньгин В. И. Становление и развитие уголовно-статистического учета: исторические аспекты. *Вестник Нижегородского университета им. Н. И. Лобачевского. Серия: Право*. 2003. № 1. С. 141–150.
6. Корнякова Т. В. Кримінологічні засади запобігання органами прокуратури злочинам проти довкілля: дис...д-ра юр. наук. Харків, 2011. 435 с.
7. Кримінологія: підручник / за заг. ред. Б. М. Головкина. Харків: Право, 2020. 384 с.
8. Кримінологія: підручник / за ред. В. В. Голіни, Б. М. Головкина. Харків: Право, 2014. 440 с.

9. Курс кримінології. Особлива частина: підручник: у 2 кн. / за заг. ред. О. М. Джужи. Київ: Юрінком Інтер, 2001. Кн. 2. 480 с.

REFERENCES

1. Hetman, A.P., Zuiev, V.A. (2017). Ekologichne pravo: rozdumy pro yoho vytyky ta perspektyvy rozvytku. *Problemy zakonnosti, issue 137, 75–91* [in Ukrainian].

2. Holina V.V., Shramko S.S. (2018). Kompleksna struktura zlochynnosti – osnova vdoskonalennia zapobizhnoi diialnosti. *Pytannia borotby zi zlochynnistiu, issue 36, 9–22* [in Ukrainian].

3. Zvitnist. Yedynyi zvit pro kryminalni pravoporushennia za sichenhruden 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020 roky. Forma № 1: zatv. nakazom HPU vid 23.10.2012 za pohodzhenniam z Derkomstatom Ukrainy. URL: https://old.gp.gov.ua/ua/stst2011.html?dir_id=114140&libid=100820&c=edit&c= [in Ukrainian].

4. Holovkin, B.M. (Ed.). (2013). Zlochynnist u palyvno-enerhetychnii sferi Ukrainy: kryminologichna kharakterystyka ta zapobihannia. Kharkiv: Pravo [in Ukrainian].

5. Kanygin, V.I. (2003). Stanovlenie i razvitie ugolovno-statisticheskogo ucheta: istoricheskie aspekty. *Vestnik Nizhegorodskogo universiteta im. N. I. Lobachevskogo. Seriya: Pravo, 1, 141–150* [in Russian].

6. Korniakova, T.V. (2011). Kryminologichni zasady zapobihannia orhanamy prokuratury zlochynam proty dovkillia. *Doctor's thesis*. Kharkiv [in Ukrainian].

7. Holovkin, B.M. (Ed.). (2020). Kryminolohiia. Kharkiv: Pravo [in Ukrainian].

8. Holina, V.V., Holovkin, B.M. (Eds.). (2014). Kryminolohiia. Kharkiv: Pravo [in Ukrainian].

9. Dzhuzha, O.M. (Ed.). (2001). Kurs kryminolohii. Osoblyva chastyna. Kyiv: Yurinkom Inter. Кн. 2 [in Ukrainian].

Лукашевич С. Ю., Шевченко Н. С. Кримінологічний аналіз уголовних правонарушень против окружающей среды

В статье подвергнуто кримінологічному аналізу уголовные правонарушения против окружающей среды. На основании изучения статистической информации Генеральной прокуратуры Украины, содержащейся в Единых отчетах об уголовных правонарушениях за 2013-2020 г. (Форма № 1: утв. Приказом ГПУ от 23.10.2012 по согласованию с Госкомстатом Украины) и других источниках эмпирической информации сделан вывод о том, что существует определенная тенденция к росту уровня уголовных правонарушений против окружающей среды на фоне общего снижения уровня преступности в Украине. Выделены структурные элементы и динамику уголовных правонарушений против окружающей среды. Отмечено, что уголовные

правонарушения против окружающей среды являются серьезной проблемой в современном обществе. На основе рассмотренного материала авторы делают вывод о тенденции к неуклонному росту количества уголовных правонарушений против окружающей среды и необходимости решительной борьбы с этим явлением. Авторы подчеркивают проблему латентности преступлений в исследуемой сфере.

Ключевые слова: криминология, криминологический анализ, преступность, экологическая преступность, динамика преступности, структура преступности, уровень преступности, уголовные правонарушения, уголовные правонарушения против окружающей среды, статистические данные.

Lukashevich S. Y., Shevchenko N. S. Criminological analysis of criminal offenses against the environment

The article subjected to criminological analysis of criminal offenses against the environment. Subjected to the analysis of the scientific literature on the topic of analysis, as well as on related problems. The main indicators of crime such as the level and structure of crime are considered. The study of statistical information of the Prosecutor General's Office of Ukraine, contained in the Uniform reports on criminal offenses for 2013-2020 (Form 1: approved by Order of the State Prosecutor's Office of Ukraine dated 23.10.2012 in coordination with the State Statistics Committee of Ukraine) and other sources of empirical information shows a tendency of growing level of criminal offenses against the environment on the background of general decrease of crime level in Ukraine. Criminal offenses against the environment are analyzed in detail. On this basis, the structural elements and dynamics of criminal offenses against the environment are provided, identifying which crimes against the environment are committed most frequently and which crimes are the least common. Examined the dynamics of criminal offenses against the environment for 2013-2020 and the distribution of criminal offenses against the environment by month of the year (based on 2019). The dynamics of individual groups and types of criminal offenses against the environment are analyzed separately. The criminal offenses against the environment are noted as a serious problem in modern society. Basing on the considered material the authors conclude that criminal offences against the environment have a tendency of steady increasing, and the necessity of this phenomenon to be resolutely struggled. Thus, the criminological analysis of crimes against the environment will make it possible to determine the range of crimes that are registered most often. At the same time, the study can help to identify the level of latency of these crimes. It will allow to improve both the state policy in the sphere of prevention of crimes against the environment, and to improve the activity of general and special subjects of prevention.

Keywords: criminology, criminological analysis, crime, environmental crime, crime dynamics, crime structure, crime rate, criminal offenses, criminal offenses against the environment, statistics.